

MSVV, toimintaohjelma 2007-2009

Tämä diaesitys sisältää Mikkelin seudun vapaa-ajanasukasvaltuuskunnan, MSVV:n toimintaohjelman.

Ohjelma on hyväksytty valtuuskunnan kokouksessa 31.8.2007.

MSVV, toimintaohjelma 2007-2009

Tausta:

Valtuuskunnan tehtävät (seutuvaliokunta 25.4.2006):

”Seutua ja sen palveluvarustusta kehitetään niin, että vapaa-ajanasukkaiden tarpeet tulevat mahdollisimman hyvin huomioiduiksi ja että heidän tarjoama osaamispanos osataan oikealla tavalla hyödyntää seudun kehittämisessä”

”Vapaa-ajanasutuksen kehittämisen pitkän tähtäimen suuntaviivojen hahmottaminen, visiointi”

”Tehdä ehdotuksia elinkeinoelämän, julkisten ja yksityisten palvelujen sekä tapahtumien kehittämiseksi seudulla” ja

”Valmistella itselleen toimintaohjelma”

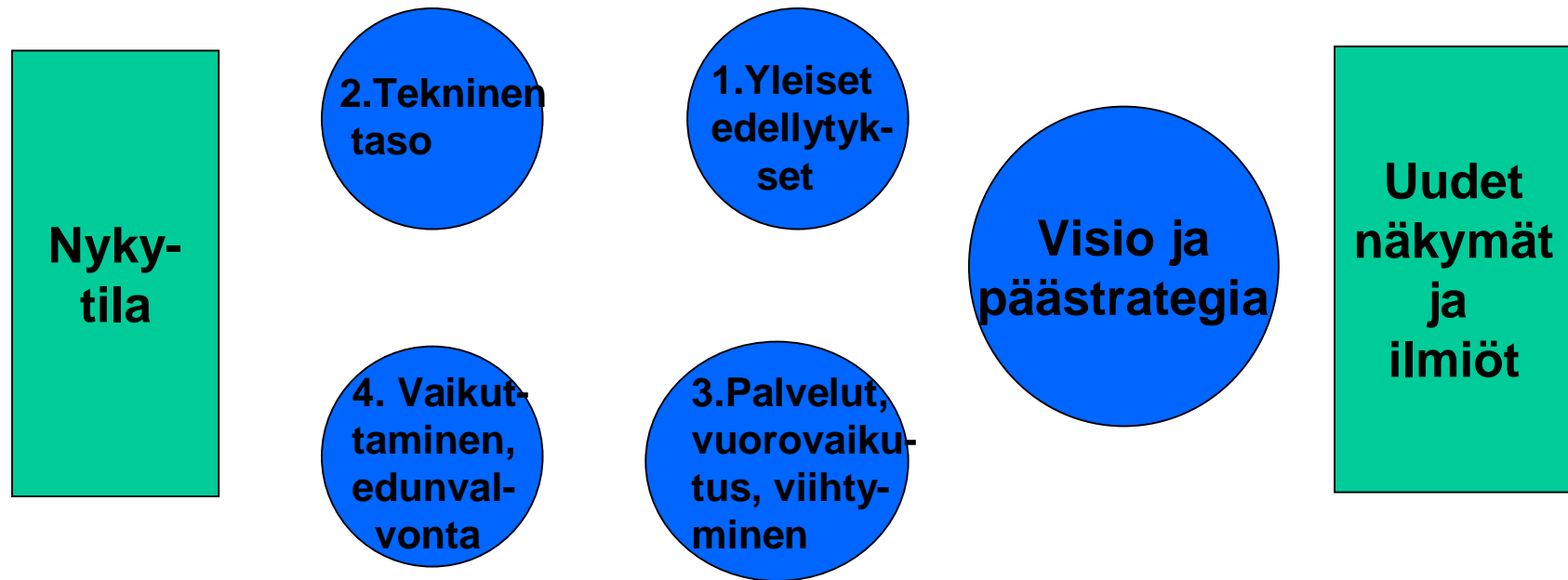
Lisäksi valtuuskunta on hyväksynyt seuraavan lähtökohdan toiminnalleen (”code of practice”), joka on liitteenä

Valtuuskunta tarjoaa vapaa-ajanasukille pysyvän järjestelmän vuorovaikutukselle ja kanavan seudun kehittämiseen osallistumiselle.

MSVV, toimintaohjelma 2007-2009

Maakunta-, seutu- ja kuntastrategiat

Analyysikysely, MSVV, kunnat, sidosryhmät

Kehitysvisio:

Täyttä elämää vapaa-ajan asumisen ykkösseudulla !

Tämä tarkoittaa hyvää ympäristön laatua ja ykkösluokan palvelutarjontaa, maiseman kauneutta, mahdollisuutta ympärivuotiseen vapaa-ajanasumiseen, hyvää saavutettavuutta, monipuolisia vapaa-ajan viettomahdollisuuksia kaikenikäisille sekä toimivaa vuorovaikutusta kunnan, kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden kesken.

Päästrategia:

Kehitetään seudusta yleisesti tunnustettu vapaa-ajan asumisen ykkösseutu ja toimitaan aktiivisesti seuraavilla osa-alueilla:

- Vapaa-ajan asumisen yleiset edellytykset
- Tekninen taso ja tekniset perusedellytykset
- Palvelut, vuorovaikutus, viihtyminen
- MSVV:n vaikuttaminen, edunvalvonta ja työmuodot

Näille alueille laaditaan konkreettiset tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet tai -hankkeet sekä lisäksi vastuutaho- ja ajoitusehdotukset.

1. Vapaa-ajanasumisen yleiset edellytykset

Keskeisimmät edellytykset vapaa-ajanasumiselle Mikkelin seudulla ovat erinomaiset, mikä onkin johtanut seudun kehittymiseen maan ykkösseuduksi tässä suhteessa. Puhdasta monimuotoista ja vesistörikasta luontoa alueella on runsaasti ja saavutettavuus maan väestötaajamista ja ulkomailtakin on viime vuosina merkittävästi parantunut.

On keskeisen tärkeää, että näistä menestystekijöistä pidetään hyvää huolta ja näköpiirissä olevien haasteiden edellyttämällä tavalla.

Kaavoitus- ja verotustoimenpiteiden tarkoituksenmukaisella kehittämisellä pystytään sekä hyödyntämään että ylläpitämään edellä mainittuja menestystekijöitä hallitun kasvun puitteissa.

Näillä alueilla joudutaan ottamaan kantaa hyvin pitkävaikutteisiin ja periaatteellisiin kysymyksiin kuten hajautettu/kylämallinen vapaa-ajan asutus, kaksoiskuntalaisasuminen/verotus, jne. Mikkelin seudun tulee johtavana vapaa-ajanasumisesta olla eturintamassa näiden kysymysten pohdinnassa, ratkaisujen hakemisessa ja soveltamisessa.

1. Vapaa-ajanasumisen yleiset edellytykset

6

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
<p>Ympäristö 1.1 Seudun vesistöjen ja metsäympäristön kunnon ylläpitäminen ja parantaminen tarvittavilta osin.</p>	<p>1.1.1 Luodaan ja ylläpidetään tehokkaat ehkäisy- ja seurantakäytännöt jätevesivirtaamien, suo-ojien ja hajakuormituksen vaikutusten pienentämiseksi ja arvioimiseksi erityisesti seudun humuspitoisilla järviolueilla, ympäristökeskus, metsäkeskus ja kunnat</p> <p>1.1.2 Uudistetaan tarvittavilta osin metsien ja peltojen rantakaistojen ”käsittelyohjeet”, ympäristökeskus, metsäkeskus ja kunnat</p> <p>1.1.3 Edistetään vesi- ja jätevesihuollon laajenemista mm. vesiosuuskuntien kautta, kunnat ja yrittäjät</p> <p>1.1.4 Tehostetaan tiedotus- ja koulutustoimintaa sekä neuvontaa uusista jätevesimääräyksistä teemalla ”Tee ajoissa !” , kunnat ja yrittäjät</p>

1. Vapaa-ajanasumisen yleiset edellytykset

7

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
<p>Saavutettavuus 1.2 Myös MSVV:n tulee aktiivisesti edistää 5-tien perusparannuksen loppuunsaattamista ja muiden väylien kehittymistä.</p> <p>Kaavoitus ja verotus 1.3 Kaavoituksella tulee luoda edellytyksiä monimuotoisen vapaa-ajan asumisen aikaansaamiseksi (kylämäiset ratkaisut, kirkonkylät ym.).</p>	<p>1.2.1 Tuetaan aktiivisesti 5-tien kehittämistä Suomen pitkäjäsenyksenä siten, että Lusi-Mli käynnistyy 2008 ja Mli-Juva tielinjaus määritetään v. 2008 aikana, maakuntaliitto ja kunnat, tiehallinto</p> <p>1.2.2 Vaikutetaan aktiivisesti poikittaisteiden ja alemman tieverkon sekä yksityisteiden laadun ylläpitämiseksi, kunnat ja tiehallinto</p> <p>1.2.3 Tuetaan Savon radan ja sen liikenteen kehittymistä, ratahallinto, VR ja kunnat</p> <p>1.3.1 Esitetään, että kunnittain varataan ja nimetään vetovoimaiset alueet, joihin pyritään myös vapaa-ajan asutusta keskittämään, kunnat ja maakuntaliitto</p>

1. Vapaa-ajanasumisen yleiset edellytykset

8

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
1.4 Kuntien tulee aktiivisesti edistää kaavoitettujen vapaa-ajan asuntonttien saamista markkinoille hallitun kasvun edellyttämällä tavalla.	1.4.1 Muodostetaan seudullinen tonttipörssi tonttitarjonnan parantamiseksi, kunnat ja Miset Oy 1.4.2 Esitetään/edellytetään, että maakuntaliitto tekee esityksen pääomaverotuksen muuttamiseksi edistämään vapaa-ajanasutuksen tonttikauppaa, kunnat ja maakuntaliitto
1.5 Vapaa-ajan asuntojen kiinteistöveron taso on seudulla kilpailukykyinen	1.5.1 Verotustaso on kunnanvaltuustojen päätettävissä tiettyjen rajojen puitteissa, ”ykkösseutu ei voi olla ykkösverottaja”, kunnat
1.6 Kuntien tulee suunnitelmallisesti edistää vapaa-ajan asuntojen muuttumista pysyviksi asunnoiksi.	1.6.1 Käyttötarkoituksen muutokselle tulee olla kaavalliset ja rakennustekniset edellytykset, jo rakennuslupavaiheessa kiinnitetään tähän mahdollisuuteen erityishuomiota, päätösvalta on pääsääntöisesti kunnilla.

MIKKELIN SEUTU

2. Tekninen taso ja tekniset perusedellytykset

Ajan mukana elämäntapa- ja elintasokehityksen sekä sukupolvenvaihdosten myötä odotukset ja vaatimukset vapaa-ajanasuntojen tekniselle tasolle sekä rakennusprosessin ja ylläpidon hoitamiselle ovat kasvussa. Teknologinen kehitys tarjoaa näiden kaikkien kohdalla jatkuvasti uusia mahdollisuuksia. On tärkeää, että rakentamiseen sekä rakennusten käyttöön ja ylläpitoon liittyvät hallinnolliset prosessit seudulla ovat virtaviivaisia ja yhdenmukaisia ja ottavat jatkuvasti huomioon kehityksen mukanaan tuomat haasteet ja mahdollisuudet.

2. Tekninen taso ja tekniset perusedellytykset

10

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
<p>2.1 Rakentamisen edistämiseksi kuntien rakennusjärjestykset tulee saattaa yhtenäisiksi ja rakennusvalvonnan tasoa ja saatavuutta ja yleensä lupaprosessia tulee parantaa ja virtaviivaistaa.</p> <p>2.2 Vapaa-ajan asukkaiden tarvitseman rakentamisurakoinnin ja erilaisten ylläpitoon liittyvien ”mökkipalvelujen” saatavuutta ja laatua tulee oleellisesti parantaa.</p>	<p>2.1.1 Esitetään kunnille, että rakennusjärjestykset muutetaan edistämään uusien tarpeiden mukaista asiakaslähtöistä vapaa-ajan rakentamista ja tarvittavilta osin yhtenäistämään käytäntöjä, kunnat</p> <p>2.1.2 Edelliseen liittyen esitetään, että lupaprosessi toimii nopeasti ja palvelu on saatavilla ympäri vuoden, kunnat</p> <p>2.2.1 Edellytetään, että rakennus- ja mökkipalvelualan II asteen koulutusta lisätään ja näin edistetään yrittäjyyttä, Miset Oy</p> <p>2.2.2 Varmistetaan mökkipalvelupörssin kattavuus, Miset Oy</p> <p>2.2.3 Kehitetään hyvästä ja laadukkaasta palvelusta kilpailuetu koko seudulle ja maakuntaan – palvelunkin pitää olla vision mukaisesti ykkösluokkaa, yrittäjät ja Miset Oy</p>

MIKKELIN SEUTU

2. Tekninen taso ja tekniset perusedellytykset

11

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
2.3 Vapaa-ajanasuminen on myös teknologian osalta modernia ja asukkaiden tarpeiden mukaista.	2.3.3 Edistetään vapaa-ajan asuntojen energiatekniikan ja vaihtoehtojen kehittymistä sekä sähköistystä, energiayhtiöt ja kunnat 2.3.2 Varmistetaan laajakaistayhteyden saatavuus seutukunnan kattavasti, operaattorit, maakuntaliitto ja kunnat
2.4 Kalastusmahdollisuudet kehittyvät	2.4.1 Vaikutetaan siihen, että syntyy laajempia (mielellään järvikohtaisia) yhtenäisiä vapaa-ajan kalastusalueita, osakas-/jakokunnat 2.4.2 Kalakantoja edelleen elvytetään istutuksin ja muin toimenpitein, osakas-/jakokunnat, kunnat

3. Palvelut, vuorovaikutus, viihtyminen

Monitahoisen vuorovaikutuksen lisääminen vapaa-ajanasukkaiden ja kunnan ja kuntalaisten välillä on tärkeää sekä vapaa-ajanasutuksen että kunnan tarkoituksenmukaiselle kehittämiselle – juuri kuten valtuuskunnan asettamispöytäkirjassa on todettu.

Vuorovaikutus tapahtuu suurelta osaltaan erilaisten palvelujen käyttämisen puitteissa. Kun tarjolla olevia palveluja käytetään riittävästi, niitä kehitetään edelleen ja käyttö jälleen lisääntyy, mikä johtaa positiiviseen kehityskierteeseen. Tämän vauhdittamiseksi on tärkeää, että tietoa seudulla käytettävissä olevista palveluista on vaivattomasti ja jatkuvasti saatavissa. Tämä vuorostaan edellyttää sekä perinteisten tiedotusvälineiden että nettipohjaisten järjestelmien hyödyntämistä ja tarkoituksenmukaista kehittämistä.

Terveyspalvelut muodostavat luonnollisesti erityisryhmän vapaa-ajanasukkaiden tarvitsemista palveluista ja niiden tason käyttömahdollisuudet ovat keskeisiä viihtyvyyden ja oloaikojen kannalta.

Myös vapaa-ajanasukkaiden keskinäisen vuorovaikutuksen lisäämiseen tulee kiinnittää huomioita mm. kehittämällä erilaisten harrastusaktiviteettien mahdollisuuksia, mitkä ovat usein sängen tärkeitä viihtymisen edellytyksiä.

3. Palvelut, vuorovaikutus, viihtyminen

13

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
<p>3.1 Vapaa-ajan asukkaiden tulisi voida käyttää joustavasti kaikkia terveyspalveluita seudulla ollessaan.</p>	<p>3.1.1 Tavoitteemme on, että vapaa-ajan asukkaat saavat joustavasti kaikki tarvitsemansa sekä julkiset että yksityiset terveyspalvelut alueelta; edellytetään, että maakuntaliitto tekee asiasta lainsäädäntöaloitteen palvelun mahdollistamiseksi ja maksukäytäntöjen helpottamiseksi. Lisäksi suositellaan, että kunnat tekevät myös keskenään palvelusopimuksia asiasta. Vastuutahoina kunnat ja maakuntaliitto.</p>
<p>3.2 Kaupallisten ja muiden palvelujen taso ja saatavuus ovat hyvät.</p>	<p>3.2.1 Edistetään kuntakeskusten ja Mikkelin keskustan kauppapalvelujen monimuotoista kehittymistä, kunnat ja yritykset.</p> <p>3.2.2 Edistetään joukkoliikennepalvelujen saatavuutta ja kattavuutta.</p>

3. Palvelut, vuorovaikutus, viihtyminen

14

Tavoitteet

3.3 Tehostetaan kunnan, kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden välistä vuorovaikutusta ja tiedonkulkua.

3.4 Kiinnitetään erityistä huomiota myös nuorten viihtymiseen vapaa-ajan asunnolla

Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho

3.3.1 Toteutetaan MSVV:n tiedotusohjelma ja kehitetään muutenkin tiedotustoimintaa (kuntien/seudun internet-sivut, Netti-laituri, lehdistö ym.), kunnat

3.3.2 Järjestetään joko yleisiä ja teemakohtaisia vapaa-ajanasukastapahtumia kunnittain tai alueittain 1/vuosi, kunnat

3.4.1 Edistetään erilaisten aktiviteettien kehittymistä teemalla ”Täyttä elämää kaikenikäisille”, yrittäjät, Miset Oy, kunnat ja järjestöt

3.4.2 Edistetään ympärivuotista liikunta-, kulttuuri- ja elämystarjontaa, yrittäjät, Miset Oy, kunnat ja järjestöt

4. MSVV:n vaikuttaminen, edunvalvonta, työmuodot

Tärkeää on, että Mikkelin seudulla jatkuvasti ideoidaan ja suunnitellaan ennakkoluulottomasti myös pitemmän tähtäyksen suurhankkeita niin vakinaisten kuin vapaa-ajanasukkaiden ja matkailijoiden palvelemiseksi. Todella näkyvät ”maamerkit” ovat tärkeitä oman kilpailukyvyn säilyttämiseksi.

On myös panostettava siihen, että monet hyvät ja jo tehdyt suunnitelmat vapaa-ajanasumisen kehittämiseksi sekä seutu- että kuntatasolla toteutetaan.

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
<p>4.1 Mikkelin seudulle on tärkeää aikaansaada uusi kansallisen tason vetovoimakohde, työnimellä Mikkelin seudun Magneetti (esim. Porrassalmi – Kyyhkylä - Annila –alue).</p>	<p>4.1.1 Vaikutetaan aktiivisesti ”Magneetti-hankkeen” etenemiseen.</p> <p>4.1.2 Edistetään kylä- ja kuntakohtaisten sekä kuntien yhteisten tapahtumien ja vetovoimakohteiden kehittymistä.</p>
<p>4.2 Tämän toimintaohjelman hyvä toteutus vaatii vapaa-ajan asumisen kehittämisresurssien kokoamista ja vahvistamista sekä näkyvää markkinointia.</p>	<p>4.2.1 Pidetään lähtökohtana, että kunnat laativat omat vapaa-ajan asumisen kehittämisohjelmat, joiden sisällöt yhdistetään osaksi kuntien ja seudun muuta toimintaa ja resurssointia, kunnat</p> <p>4.2.2 Tämä ohjelma sisällytetään osaksi Miset Oy:n normaalia kehittämis- ja markkinointitoimintaa, Miset Oy</p> <p>4.2.3 Toimintaohjelman toteutumista seurataan jokaisessa MSVV:n kokouksessa ja perusteellinen kirjallinen arvio käsitellään joka toinen vuosi, seutuvaliokunta ja MSVV</p>

Tavoitteet	Hankkeet, toimenpiteet ja niiden ajoitus, vastuutaho
4.3. MSVV:n edunvalvonta on vaikuttavaa ja sen omat työmuodot ovat moderneja ja synergisiä.	4.3.1 Vaikutetaan eri kanavia käyttäen aktiivisesti valtakunnan tasolla (ministeriöt, kansanedustajat ym. / ”oma ulkoasiainryhmä”) 4.3.2 Osallistutaan vapaa-ajanasukkaiden kannalta keskeisiin tutkimushankkeisiin, viranomaistyöryhmien ja koulutus- tai yhteistyöryhmien työskentelyyn (”vesistöryhmä” jne.) 4.3.3 Valtuuskunnan omia kokouksia pidetään 2-3 kertaa vuodessa ja lisäksi käytetään tarpeen mukaan erilaisia valmisteluryhmiä (tiedotus ym.). 4.3.4 Toimimme hyväksymämme ”code of practice-toimintaohjeen” mukaan.

Tausta, lähtökohdat ja vaikuttamismuodot

Mikkelin seudun seutuvaliokunta asetti toimikaudelle 2007-2008 ensimmäisen vapaa-ajanasukasvaltuuskunnan tavoitteena tarjota vapaa-ajanasukkaille pysyvä järjestelmä vuorovaikutukselle ja kanavan seudun kehittämiseen osallistumiselle sen varmistamiseksi, että

- seutua ja sen palveluvarustusta kehitetään niin, että vapaa-ajanasukkaiden tarpeet tulevat mahdollisimman hyvin huomioiduiksi ja
- vapaa-ajanasukkaiden tarjoama osaamispanos osataan oikealla tavalla hyödyntää seudun kehittämiseen yleensä.

Valtuuskuntaan on valittu 17 jäsentä, joista 14 on kuntien (ml. Haukivuori) nimeämiä vapaa-ajanasukkaiden edustajia (2 edustajaa/kunta) sekä seutuvaltuuston puheenjohtajisto. Valtuuskunnan kokouksiin osallistuvat myös seudun kuntien kunnanjohtajat.

Seutuvaliokunta on määrittänyt em. yleistavoitteiden lisäksi valtuuskunnalle joukon konkreettisempia ja sangen laajakantoisiakin tavoitteita ja tehtäviä liittyen vapaa-ajanasumiseen, sen edellytyksiin ja myös seudulliseen kehitykseen.

Näistä lähtökohdista on valtuuskunta toimintaansa suunnitellessaan nähnyt roolinsa neuvoo-antavana vapaa-ajanasukkaiden vaikutuskanavana, millä tulee olla rohkeutta lausua näkemyksensä myös laajakantoisemmista, jopa kansallistakin tasoa olevista vapaa-ajanasumiseen ja sen kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä. Tätä näkökulmaa puoltaa Mikkelin seudun vapaa-ajanasumisen määrällinen ja laadullinen kansallinen kärkiasema sekä oikein kehitetyn ja hyödynnetyn vapaa-ajanasumisen kasvava merkitys jatkossa sekä yksilö- ja seutu- että myös kansallisella tasolla.

Työssään valtuuskunta hyödyntää kokemuksiaan ja näkemyksiään vapaa-ajanasumisen nykytilasta, siihen liittyvistä kehitystrendeistä sekä uusista näkymistä ja ilmiöistä. Tätä tietämystään se päivittää jatkuvasti, julkistaa näkemyksiään tarpeen mukaan ja tekee tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä ja toimenpide-ehdotuksia.

Neuvoo-antavana elimenä ei valtuuskunnalla ole varsinaista päätösvaltaa ja niinpä sen keskeinen vaikutusmuoto onkin toimivaltaisille ja – vastuullisille elimille suunnattujen perustelujen toimenpide-ehdotusten tekeminen ja niiden toteutumisen seuranta. Keskeisenä haasteena olevan vuorovaikutuksen lisäämisessä valtuuskunnalla tulee olla aktiivisempi rooli erityisesti asettajaorganisaation tarjoamien resurssien tuella.